

Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) valmistelu

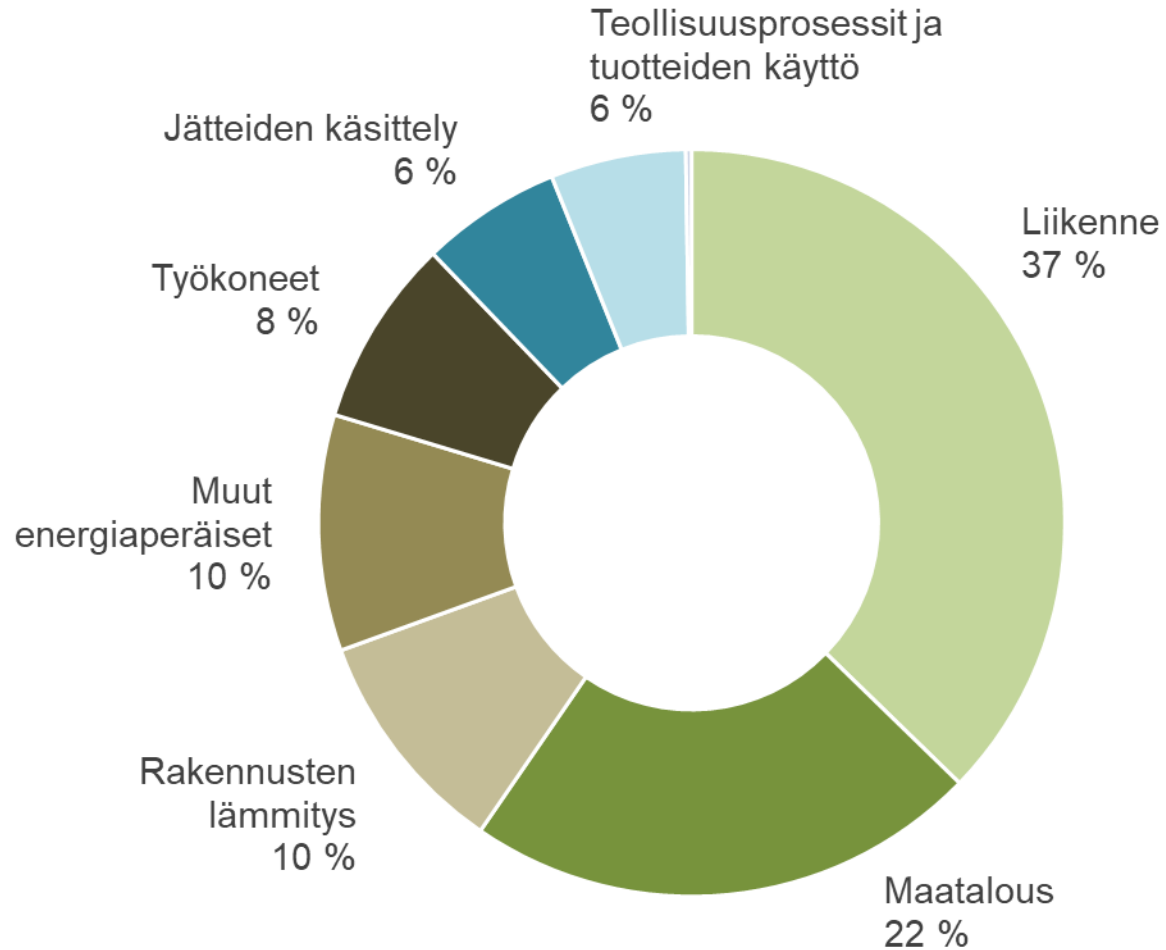
Ilmastopolitiikan pyöreä pöytä, 3.5.2021

Taustaa

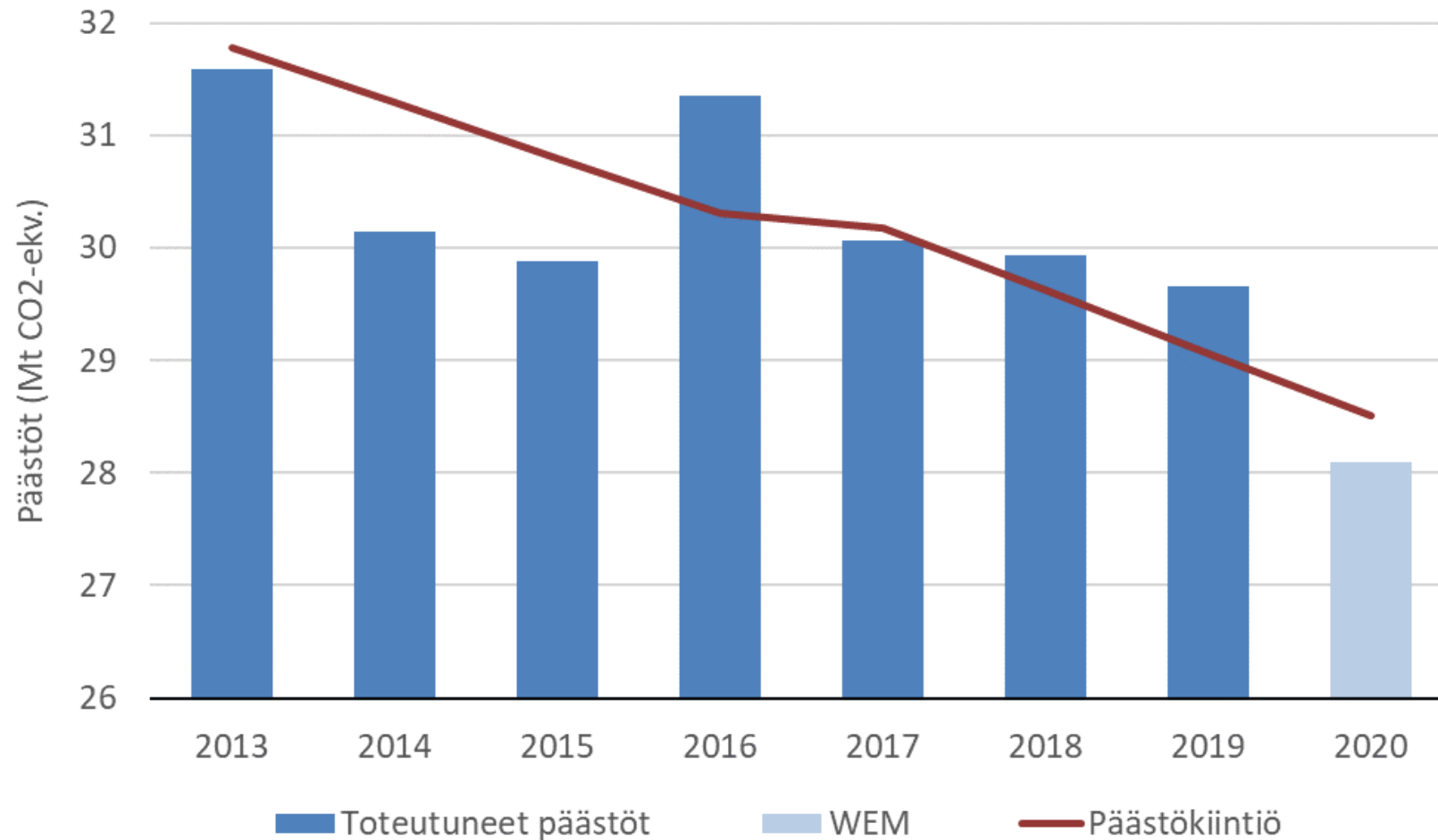
- Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) laatimisesta on säädetty ilmastolaissa
- Suunnitelma annetaan kerran vaalikaudessa
- Suunnitelma sisältää toimia, joilla vähennetään päästöjä taakanjakosektorilla
- 1. suunnitelma valmistui 2017 ja sen toimeenpano on käynnissä
- Seuraavan KAISU-suunnitelman (KAISU 2) valmistelu on käynnistynyt syksyllä 2020 rinnakkain ilmasto- ja energiastrategian kanssa

Taakanjakosektorin päästöjen jakauma 2019

Taakanjakosektorin tavoite 2020

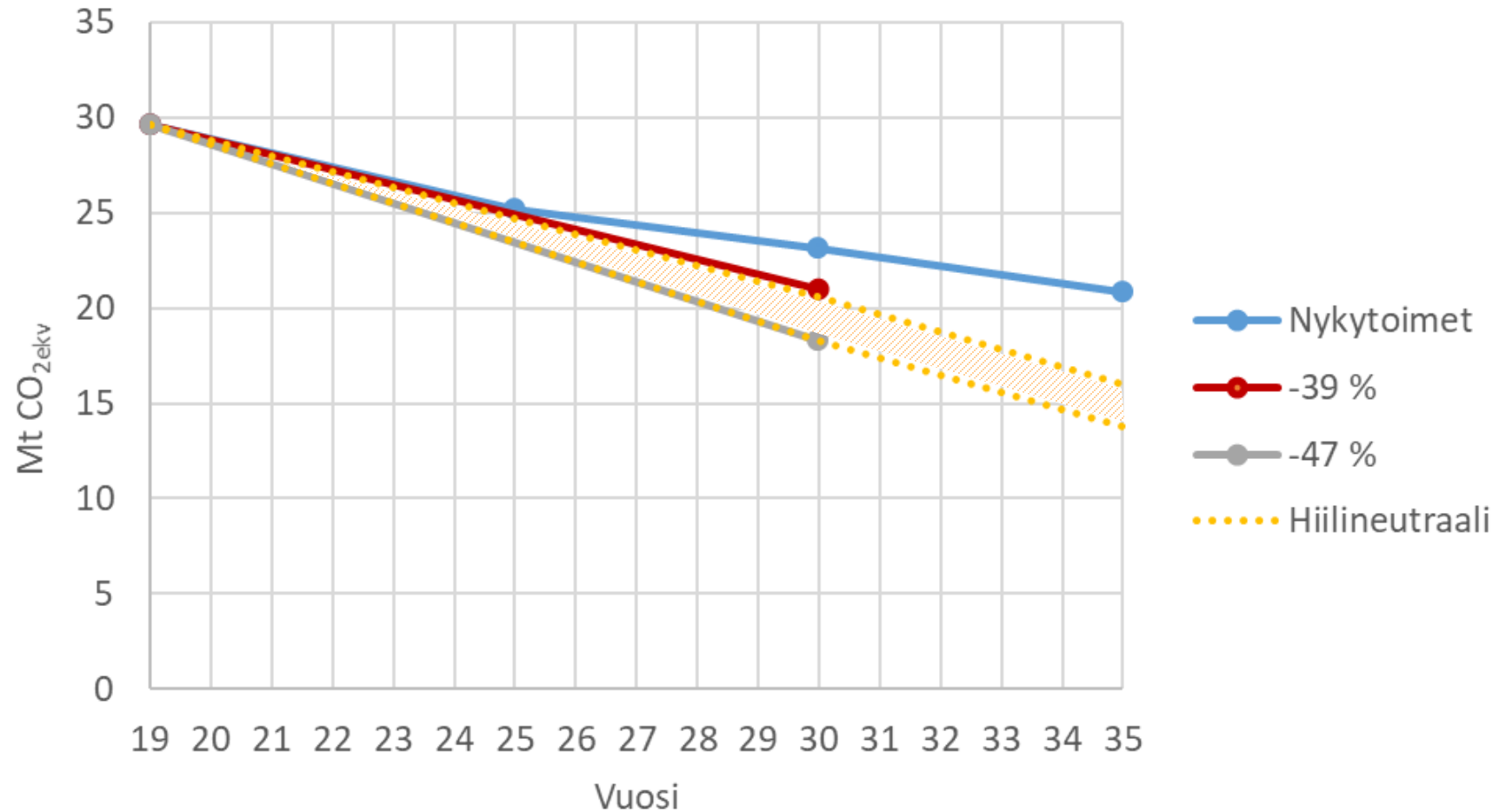

KAISU 2:n valmistelun lähtökohtia

- Hallitusohjelman tavoitteet
 - Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali 2035.
 - Hallitus päättää lisätoimista, joilla päästövähennyspolku vastaa hiilineutraaliustavoitetta.
 - Päästövähennystoimet toteutetaan sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisesti.
- Kansallinen ilmastolaki ja sen päivitys
 - Uudet tavoitteet: hiilineutraalius, tavoitteet vuosille 2030 ja 2040, 2050 tavoitteen päivitys.
 - Mahdolliset suunnittelujärjestelmää koskevat uudistukset voivat heijastua Kaisun asemaan.
- EU:ssa taakanjakosektorille asetetut jäsenmaakohtaiset päästövähennysvelvoitteet vuodelle 2030
 - EU:n 2030 tavoite vähintään 55 %, lainsäädäntöehdotukset tulevat kesäkuussa.

Taakanjakosektorin tavoite 2030

Valmistelun koordinointi ja taustatyöt

- Uuden Ilmasto- ja energiastrategian valmistelu myös etenemässä
→ koordinaatio/synkronointi KAISU:n valmistelun kanssa.
- VN TEAS -taustaselvitys (Hiisi-hanke)
 - Tietopohjaa KAISU:n ja strategian laatimisen tueksi.
 - Tarkastellaan hiilineutraaliustavoitteen edellyttämiä toimia ja niiden vaikutuksia.
- Hiisi-hankkeessa laadittu uusi perusskenaario (WEM)
 - Nykytoimien riittävyys suhteessa tavoitteisiin, kehitys sektoreittain.
 - Nykytoimet eivät ole riittäviä tavoitteiden kannalta
 - Hyödynnetään sekä I&E-strategian että KAISU:n valmistelussa.
- Tarvittavien lisätoimien arviointi meneillään (WAM)
 - Hyödynnetään jo valmisteltuja tiekarttoja, selvityksiä, hankkeita ja vastaavia.
 - Lisätoimien vaikutusarviointi.

Valmistelun organisointi ja aikataulu

- YM:llä on koordinoituvastuu Kaisun valmistelusta
- Muut osallistuvat ministeriöt: TEM, LVM, MMM, VM, VNK
- Virallinen virkamiestyöryhmä tukee suunnitelman valmistelua
 - Aloittanut työnsä syksyllä 2020.
 - Ilmastopaneelista asiantuntijaedustaja.
- Monipuoliset kuulemis- ja osallistamismenettelyt
- Tavoite: Kaisun luonnos valmis kesällä 2021, jonka jälkeen lausuntomenettely. Selontekona eduskuntaan syksyllä 2021

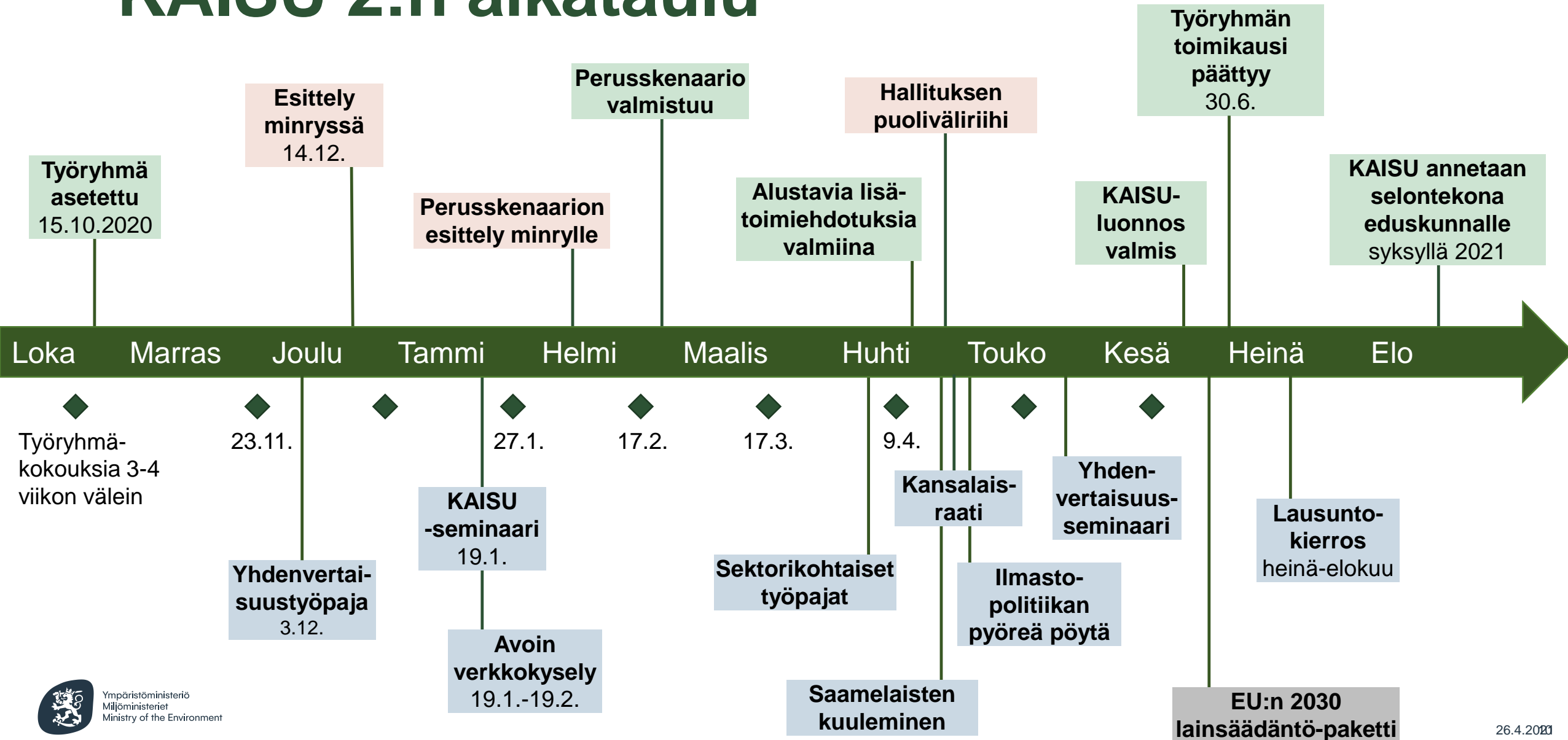

Kuulemis- ja osallistamismenettelyt

- Kansalaiskysely 19.1.–19.2.2021
 - Avoin verkkokysely, miten päästöjä voidaan vähentää tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti liikenteessä, ruokailussa ja asumisessa. 18 000 vastausta.
- Työpajatilaisuus sidosryhmille 8.4.2021
 - Teemoina liikenne, ruoka ja asuminen, keskustelun pohjana alustavia toimia.
- Neuvottelutilaisuus saamelaiskäräjille 22.4.2021
- Kansalaisraati 22., 24. ja 25.4.2021
 - Uusi osallistamismenettely. Kutsut 8000 satunnaisesti valitulle kansalaiselle, vapaaehtoisiksi ilmoittautuneiden keskuudesta edustava 50 henkilön kansalaisraati, Turun yliopisto toteuttaa.
- Ilmastopolitiikan pyöreä pöytä 27.4.2021

KAISU 2:n aikataulu

KAISU 2:n alustava sisältörunko

1. Kansainvälinen toimintaympäristö
2. EU:n ilmastopolitiikka
(sis. taakanjako, päästökauppa, LULUCF, hallintomalli, energialainsäädäntö, kiertotalous)
3. Suomen ilmastopolitiikka
(sis. hallitusohjelman tavoitteet, ilmastolaki ja suunnittelujärjestelmä, raportointijärjestelmä)
4. Taakanjakosektorin päästökehitys
(nykytoimien riittävyys suhteessa tavoitteisiin, kehitys sektoreittain (WEM))
- 5. Tarvittavien lisätoimien arviointi**
(sis. lisätoimet, politiikkatoimiskenaario (WAM))
6. Ilmastopolitiikan ja ilmansuojelun kytkennät
7. Kuntien ja alueiden ilmastopolitiikka
8. Kulutuksen hiilijalanjälki
9. Julkiset hankinnat
10. Kiertotalous
11. Suunnitelman vaikutukset
(sis. taloudelliset, sosiaaliset, terveys- ja ympäristövaikutukset, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja hyväksyttävyys, yhdenvertaisuusarviointi)
12. Suunnitelman toteutumisen seuranta

KAISU 2:n mahdollisia uusia toimia

1. Liikenne

- Biopolttoaineen jakeluvuorituksen nosto
- Sähkön ja biokaasun jakeluinfran tuki
- Sähköautojen hankintatuen korottaminen, etanoli- ja kaasukonversiotuki, romutuspalkkiokampanjat
- Hankintatuet sähkö- ja kaasukäyttöisille paketti- ja kuorma-autoille
- Kävelyn ja pyöräilyn investointi-ohjelma
- Kaupunkiseutujen joukkoliikenteen valtionavustuksen korottaminen
- Liikenteen päästökauppa
- Ajoneuvokilometreihin perustuva liikenneveromalli
- Muu verotuksen uudistaminen

2. Maatalous

- Kerääjä- ja maanparannuskasvien laaja käyttö
- Vähimmäismaanpeite ja talviaikainen kasvipeitteisyys
- Säätosalaojitus, investointi- ja hoitotuki
- Uuden pellon raivaustarpeen vähentäminen
- Ravinteiden kierrätyksen edistäminen
- Biokaasun tuotannon edistäminen
- Kosteikkoviljely
- Joutoalueiden metsitystuki
- Turvepeltojen nurmen kiertoajan pidentäminen
- Ruokahävikin vähentäminen
- Kansallinen ilmastoruoka-ohjelma

KAISU 2:n mahdollisia uusia toimia

3. Rakennusten lämmitys

- Öljylämmityksestä luopumisen tuki
- Asuinrakennusten energia-avustus
- Energiatuki muille kuin asuinrakennuksille
- Maatalouden investointituet
- Kotitalousvähennys
- Uudis- ja korjausrakentamisen energiatehokkuusmääräykset
- Kevyen polttoöljyn jakeluvelvoite
- Energianeuvonta

4. Työkoneet

- Jakeluvelvoitteen nosto
- Sähköistymisen tukeminen
- Energiatehokkaat koneet ja käyttö
- Verouudistukset

Keskusteltavaa

- Mitä päästövähennyskeinoja pidätte vaikuttavina ja mitä Suomessa tulisi ensisijaisesti ottaa käyttöön?
- Mitkä toimet ovat hyväksyttävämpiä kuin toiset ja miksi? Mitä myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia toimilla on ja miten kielteisiä vaikutuksia voisi vähentää?
- Mitä oikeudenmukaisuuden näkökulmia tulisi sisällyttää KAISUn valmisteluun?

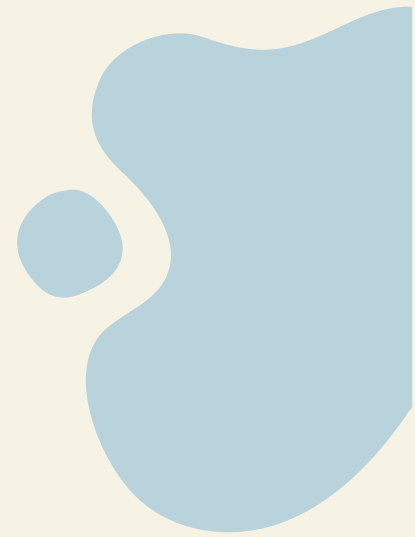
Kiitos!

Ympäristöneuvos Jarmo Muurman
jarmo.muurman@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

